

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Agrár-környezetvédelmi Modul Vízgazdálkodási ismeretek

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MSc
TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI MSc

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A vízgazdálkodás irányítása, vízügyi államigazgatás. 43.lecke

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A környezetvédelmi és vízügyi igazgatás 4 szintje

1. központi igazgatás:

kormány, minisztériumok, központi szervek (OKTVF, OVKF, ÁNTSZ, Orsz. Műemlékvéd. Hiv., M. Bány. Hiv., M. Geol. Szolg., Áll. Erd. Szolg. stb.)

2. területi igazgatás:

területi bányakapitányságok, M. Geol. Szolg. területi szervei, Áll. Erd. Szolg. területi szervei, NP Ig., KVI, KTVF)

3. megyei igazgatás:

Növényegészségügyi és talajvédelmi állomások, ÁNTSZ megyei intézetei, műemlékvédelmi felügyelőségek

4. helyi igazgatás:

helyi önkormányzat (polgármester, képviselő testület, jegyző), ÁNTSZ települési intézetei

Környezetvédelem feladatai

Államigazgatás

Föld védelme

Víz védelme

Levegő védelme

Zajhatás elleni védelem

Szabályozási feladatok

Hatósági feladatok

Természetvédelmi feladatok

Államigazgatás

Táji és természeti értékek védelme

Hatósági feladatellátás

Szabályozás

Állami tulajdon kezelési feladatai

10 Nemzeti park

24 5 2001

Vízügyi feladatok

Államigazgatás

Szabályozás

Hatósági feladatok

Állami tulajdon kezelési feladatai

Felszíni – felszín alatti vizek

Víztartók (medrek, töltések, tározók stb)

Vizek kártételei elleni védekezés

Árvízvédelem

Belvízvédelem

Vízminőségi kárelhárítás

Vízügyi feladatok

Vízügyi államigazgatás felépítése

Vízgazdálkodás a
vízgyűjtőn

Szakigazgatás (vízgyűjtő, KÖVIZIG
terület)

Szakaszmérnökség (részvízgyűjtő terület)

Területi felügyelő (több vízgyűjtőből álló részvízgyűjtő)

Vízügyi őr (1 ember által
felügyelhető terület)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A vízzel kapcsolatos állami feladatok egységes rendszere

**Vízrendszereket
működtet**

**Vízkárelhárítást
irányít**

**Monitoring
tevékenység**

**Vízkárelhárítást
irányít Szakirányít**

**Szaktevékenység
árvízvédelmi
osztály
előadója**

a vízügyi és

szakaszmérnök

Feladatok:

- a kormányzati vízgazdálkodási koncepció végrehajtásának megszervezése,
- a kizárólagos állami tulajdonban lévő vizek és vízi létesítmények fejlesztése, üzemeltetése,
- a vízkárelhárítás terén szükséges, az egész ország területére kiterjedő összehangoló és biztonságteremtő hatósági és műszaki szabályozási tevékenységek ellátása,
- valamint a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelmének szabályozási és ellenőrzési feladatai.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Önkormányzatok:

A vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás, a helyi árvíz és belvízkár elhárítása.

Vízgazdálkodási társulatok:

A helyi jelentőségű közcélú vízgazdálkodási feladatok ellátása, a többség által szükségesnek ítélt vízügyi munkálatok elvégzésében való teherviselésre kötelezve annak valamennyi potenciális haszonélvezőjét.

Az egyének – természetes és jogi személyek – feladatai:

Saját birtokukon belül a vízzel kapcsolatosan kialakult szabályok betartása.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Egyéb szervezetek:

Katasztrófavédelmi Főigazgatóság:

Katasztrófák, vészhelyzet.

Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Részvénytársaság (VITUKI RT.):

Tudományos tevékenység.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

341/2004. (XII. 22.) Korm. Rendelet az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság és a környezetvédelmi és vízügyi miniszter irányítása alá tartozó területi szervek feladat- és hatásköréről

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- **1.§** A környezetvédelmi és vízügyi miniszter
- (a továbbiakban: miniszter) feladat- és hatáskörébe tartozó - külön jogszabályokban meghatározott - egyes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi igazgatási feladatokat
  - a) az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség,
  - b) az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság, és
  - c) a területi szervek látják el.

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság

6. § A Főigazgatóság

- a) irányítja a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok
  - aa) vízkár-elhárítási, környezeti és vízminőségi kárelhárítási tevékenységének végrehajtását, és
  - ab) vízügyi szakmai tevékenységét;
- b) ellátja az Országos Műszaki Irányító Törzs, valamint a Központi Ügyelet működésével összefüggő feladatokat;
- c) szervezi és a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok útján ellátja a víziközmű-szolgáltatás, a mezőgazdasági vízszolgáltatás, illetve a vízellátás biztonságával kapcsolatos állami feladatok operatív végrehajtását;

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- d) szervezi, felügyeli és szakmailag összehangolja a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok beruházási, fenntartási, üzemeltetési feladatait;
- e) összehangolja a vízügyi feladatokat ellátó területi szervek vízügyi hajózási és távközlési tevékenységét;
- f) közreműködik
- fa)* a jóváhagyott vagyonkezelési stratégia alapján a miniszter vagyonkezelési tevékenységében,
- fb)* a miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó igazgatás területi feladatait ellátó szervek egyes informatikai tevékenységének összehangolásában.

8. § (1) A Főigazgatóság állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében az alábbifeladatokat lát el.

(4) A vízügyi szakterület tekintetében

a) összeállítja az országos szintű vízgyűjtő-gazdálkodási tervet, és ellátja a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezéssel kapcsolatos - külön jogszabály szerinti - egyéb feladatokat;

b) ellátja

ba) a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos - a környezeti monitoring keretébe nem tartozó, külön jogszabály szerinti - feladatokat,

bb) kétoldalú határvízi egyezmények alapján működő közös bizottságok titkársági feladatait,

bc) a vízügyi szabványosítás nyilvántartási és fejlesztési tevékenységét,

- bd) a vízkészlet-gazdálkodás elemeinek (vízigény, vízkészlet, kapacitások) folyamatos nyilvántartását és értékelését;
- c) értékeli a közműves vízellátás és szennyvízelhelyezés országos és regionális helyzetét, ideértve a települési önkormányzatok ivóvíz-ellátási, szennyvíz-elvezetési és szennyvíztisztítási feladatait;
- d) javaslatot dolgoz ki a vízkár-elhárítási és vízminőségi kárelhárítási célt szolgáló védekezési eszközök, gépek, berendezések és felszerelések, jégtörő hajópark és a vízügyi távközlés működtetésére, fejlesztésére;
- e) elemzi a vízigények és vízkészletek közötti egyensúlyt;
- f) közreműködik az ivóvízminőség javítását szolgáló, valamint a települési szennyvizek elvezetésével, tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok előkészítésében és megvalósításában;
- g) ellátja a vízügyi építményfajtáknál kizárólagosan használt építési termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésével kapcsolatos külön jogszabályban előírt feladatokat.

Környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság

16. § (1) Az Igazgatóság állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében a (2)-(4) bekezdésben foglalt feladatokat látja el.

(2) Az Igazgatóság

a) véleményezi a kiemelt térségekre vonatkozó, a regionális, a megyei és a kistérségi területfejlesztési koncepciót és programot, a kiemelt térségek és a megyei területrendezési tervet, a helyi építésügyi szabályzatot, valamint a településrendezési terveket;

b) koordinálja, illetőleg közreműködik a működési területe vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében;

c) gondoskodik a közcélú, állami és önkormányzati, továbbá saját célú vízi létesítmények fejlesztési, fenntartói, üzemeltetési összhangjának megteremtéséről.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

(3) Közreműködik

- a) a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó feladatok ellátásában,
- b) a települési ivóvízminőség-javítással, valamint a települési szennyvizek tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok elkészítésében,
- c) a környezetvédelmi és vízügyi kutatási, oktatási, nevelési és ismeretterjesztési tevékenységben.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

(4) Az Igazgatóság

- a) vezeti a külön jogszabály szerinti nyilvántartásokat;
- b) ellátja - a miniszter által meghatározott feladatmegosztás szerint - az Információs Rendszer működtetéséhez szükséges - feladatkörébe utalt - területi feladatokat;
- c) összegyűjti és az Információs Rendszer rendelkezésére bocsátja az annak működéséhez szükséges - feladatkörével összefüggő - adatokat, továbbá együttműködik más ellenőrző és információs rendszerekkel;
- d) együttműködik
  - da) a helyi önkormányzatokkal a környezetvédelmi és vízgazdálkodási feladatok megoldásában, továbbá
  - db) a vízgazdálkodási társulatokkal;
- e) ellátja a Területi Vízgazdálkodási Tanács működésével kapcsolatos - külön jogszabályban meghatározott - feladatokat;
- f) gyakorolja a jogelőd vízügyi igazgatóságok által alapított gazdasági társaságok tekintetében az alapítói jogokat.

17. § (1) Az Igazgatóság a 16. §-ban foglaltakon túl

- a) szakértőként közreműködik - a Felügyelőség megkeresése esetén - a vízügyi hatósági, szakhatósági eljárásokban;
- b) ellátja a vagyonkezelői feladatokat a vagyonkezelésében lévő kincstári vagyontárgyak tekintetében.

(2) Ellátja továbbá

- a) az ágazati célelőirányzat működésével, illetve működtetésével kapcsolatos,
- b) a távlati ivóvízbázisok védelmével kapcsolatos fenntartói,

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- c) az üzemelő vízbázisok védelmével kapcsolatos,
- d) a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos, a környezeti monitoring keretébe nem tartozó,
- e) a vízkár-elhárítással, környezeti és vízminőségi kárelhárítással kapcsolatos külön jogszabályokban meghatározott feladatokat.

(3) Működteti

- a) külön jogszabály alapján az e feladat ellátására át nem adott kizárólagos állami tulajdonban lévő vízi létesítményeket, és
- b) az állami tulajdonú felszíni vizek, vízi létesítmények kezelésének ellátásához szükséges laboratóriumokat.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltakon túl

- a) végzi a vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú vizek szabályozását, mederfenntartását, partvédelmét;
- b) gondoskodik a vagyonkezelésében lévő vizeken
  - ba) a vízi utak, valamint a menedék- és szükségkikötők rendeltetésre alkalmas állapotban tartásáról, fejlesztéséről,
  - bb) a hajóút kijelöléséről, kitűzéséről, a vízi közlekedés irányítására szolgáló jelek kihelyezéséről és karbantartásáról, a Közlekedési Főfelügyelet rendelkezése alapján kihelyezett egyéb jelekkel együtt,
  - bc) a vízminőség-védelmi nádgazdálkodásról;

- c) összeállítja a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési részegység terveit;
- d) értékeli működési területének vízkészletállapotát és elkészíti a vízmérleget;
- e) közreműködik a szennyezéscsökkentési intézkedési terv kidolgozásában;
- f) területi hulladékgazdálkodási tervet készít;
- g) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

18. § Az Igazgatóság az alaptevékenységén túlmenően vállalkozási tevékenységet az alapító okiratában tételesen megjelölt körben folytathat, amely nem akadályozhatja alaptevékenysége ellátását.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A Környezetvédelmi, és Vízügyi Igazgatóságok elnevezése és székhelye

Észak-dunántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi Igazgatóságok,
Győr

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Szombathely

Közép-dunántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi Igazgatóságok,
Székesfehérvár

Dél-dunántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi Igazgatóságok,
Pécs

Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Budapest

Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Baja

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Nyíregyháza

Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Szolnok

Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Szeged

Észak-magyarországi Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Miskolc

**Tiszántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Debrecen**

Körös-vidéki Környezetvédelmi, és Vízügyi
Igazgatóságok, Gyula

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

KÖVIZIG-ek elhelyezkedése Magyarországon

A VÍZGAZDÁLKODÁS IRÁNYÍTÁSA, VÍZÜGYI ÁLLAMIGAZGATÁS

- A vizek állami tulajdonban vannak.
- Az állam szabályozó szerepét jogszabályokkal látja el. Az állam szerepét az államigazgatási jog szabályozza.
- A vízügyi szakigazgatás jogterülete a vízügyi jog. A vízügyi jog jelenti az alapját a vízügyi hatósági szabályozásnak.

A VÍZJOG CÉLJA

- A vizek állami tulajdonának érvényesítése, az állami szervek kezelői jogkörével összefüggő érdekeltségi viszonyok szabályozása;
- A közcélú vizek társadalmi hasznosítása és műszaki értelemben vett rendezési módozatainak szabályozása;
- A vizekkel való állami rendelkezés megalapozása, a társadalmi hasznosítás engedélyezése és a vizekkel kapcsolatos közérdek kötelező erejű, esetenként kényszerítő jellegű érvényesítése.

A vízügyi jog alapvető forrása a vízügyi törvény (jelenleg a vízgazdálkodásról szóló 1995. LVII. törvény).

A törvény teljes szövege elérhető a következő címen:

<http://www.kvvm.hu/jogsz/vizugy/vizgazd.htm>

A környezetvédelemmel kapcsolatos törvények elérhetők a következő címen:

<http://www.kvvm.hu/jogsz/kv/kvciml.htm>

A TÖRVÉNY HATÁLYA KITERJED

- A felszín alatti és a felszíni vizekre, a felszín alatti vizek természetes víztartó képződményeire, illetve a felszíni vizek medrére és partjaira;
- Arra a létesítményre, amely a vizek lefolyási és áramlási viszonyait, mennyiségét, minőségét, medrét, partját vagy a felszín alatti vizek víztartó képződményeit befolyásolja, vagy megváltoztatja;
- Arra a tevékenységre, amely az előző pontban említetteket befolyásolja vagy megváltoztatja;
- A vizek hasznosítására, hasznosságuk megőrzésére és a vízkészletekkel való gazdálkodásra;

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A TÖRVÉNY HATÁLYA KITERJED

- A vizek megismeréséhez, állapotuk feltáráshoz szükséges mérésre, adatok gyűjtésére, feldolgozására, szolgáltatására és felhasználására, valamint a vizek állapotának értékelésére, kutatására;
- A vízkárok elleni védelemre és védekezésre;
- Továbbá az előzőekben megjelölt tevékenységeket folytató természetes és jogi személyekre, ezek jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságaira.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról

- az állam és a helyi önkormányzatok feladatai
- az állam, a helyi önkormányzatok és az ingatlantulajdonosok tulajdona
- víziközművek
- vizek kártétele elleni védelem és védekezés
- vízügyi hatósági jogkör
- vízgazdálkodási társulatok
- nyilvánosság, társadalmi és szakmai egyeztetés szerepe

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az állam feladatai

- a vízgazdálkodás országos koncepciójának, valamint ezen koncepció egyes részterületeit érintő nemzeti programok kialakítása és jóváhagyása, az állami feladatok körében a végrehajtás megszervezése,
- a nemzetközi együttműködésekkel adódó vízügyi feladatok ellátása,
- a lehetséges víznyerőterületek távlati ivóvízbázissá nyilvánítása, és ezen vízbázisok vízkészletének felhasználható állapotban tartása,
- a vízimunkák és vízilétesítmények műszaki tervezésével, kivitelezésével, továbbá üzemeltetésével összefüggő szabályozási feladatok ellátása,
- a vízügyi igazgatási és ennek keretében hatósági feladatok szabályozása,

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az állam feladatai (folyt.)

- az állami hatósági feladatok ellátása,
- az állami tulajdonban lévő közcélú vízellátási művek működtetése, a koncessziós pályázat kiírása, elbírálása és a koncessziós szerződés megkötése,
- a vízgazdálkodáshoz szükséges adatgyűjtés elrendelése,
- a vízrajzi tevékenység ellátása és szabályozása, a vízkészletek mennyiségi és minőségi számbavétele,
- a vizek kártételei elleni védelem érdekében a vízkárelhárítási tevékenység szabályozása, szervezése, irányítása, ellenőrzése, a helyi közfeladatokat meghaladó védekezés.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A helyi önkormányzatok feladatai

- a helyi vízi közüzemi tevékenység fejlesztésére vonatkozó – az országos koncepcióval és a jóváhagyott nemzeti programokkal összehangolt – tervek kialakítása és végrehajtásának megszervezése,
- a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása,
- a természetes vizek fürdésre alkalmas partszakaszainak és azzal összefüggő vízfelületének kijelölése,
- a helyi víziközművek működtetése, a koncessziós pályázat kiírása, elbírálása és a koncessziós szerződés megkötése,

A helyi önkormányzatok feladatai

- a vízi közüzemi tevékenység körében a település ivóvízellátása, a szennyvízelvezetés, az összegyűjtött szennyvizek tisztítása, a csapadékvíz elvezetése,
- A helyi vízrendezés és vízkárelhárítás, az árvíz és belvízvédkezés,
- a közműves vízellátás körében a települési közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az állam kizárólagos tulajdonában vannak:

- a felszín alatti vizek és azok természetes víztartó képződményei,
- a természetes tavak közül a Balaton (a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszerrel együtt), a Velencei-tó, a Fertő-tó és a Hévízi-tó, valamint azok medre,
- az államhatárt alkotó vagy metsző folyók, patakok, a 20 m³/s torkolati vízszállítást meghaladó vízfolyások, valamint a Mosoni-Duna, Szentendrei-Duna, Ráckevei-Duna, Marcal, Sió, Zagyva, Hortobágy-Berettyó, Kettős-Körös, Hármaskörös és ezek árapasztó medrei,
- a nem önkormányzati tulajdonban lévő holtágak és mellékágak,
- a folyóvízben újonnan keletkezett szigetek,
- az államhatárt alkotó vagy metsző csatornák, valamint a Duna-Tisza-csatorna, Kiskunsági-főcsatorna, Keleti-főcsatorna, K-III. és K-IV. jelű főcsatorna, Nagykunsági-főcsatorna, Jászsági-főcsatorna,
- a mellékletben részletezett kritériumoknak megfelelő tározók, árvízvédelmi fővonalak és egyéb vízilétesítmények.

A helyi önkormányzat tulajdonában vannak:
a törzsvagyonként a helyi önkormányzatoknak átadott
vizek és vízellátási létesítmények (ideértve a víziközműveket is)

Az ingatlan tulajdonosának tulajdonában vannak:
az ingatlan határain belül keletkező és ott befogadóba
torkolló vízfolyások
az ingatlan határain belül elhelyezkedő természetes
állóvizek, amelyek más ingatlanon elhelyezkedő vizekkel
nincsenek közvetlen kapcsolatban
az ingatlanra lehulló és azon maradó csapadékvíz
valamint – eltérő rendelkezés hiányában – az ingatlan
határain belül lévő és saját célt szolgáló
vízellátási létesítmények.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Vízkészlet-használati díj (vízkészletjárulék)

- az évi 500 m³-t meghaladó vízmennyiséget fogyasztó felhasználóknak kell fizetni.
- a vízjogi engedélyben meghatározott mennyiségen felüli vízhasználatért **pótdíjat** kell fizetni
- a bevétel a **Vízügyi Alapba** kerül

Ivóvízdíj és csatornadíj

- a közüzemi víz-és csatornamű vállalatok által szolgáltatott ivóvízért, illetve a vállalatok kezelésében lévő csatornamű használatáért kell fizetni (településenként különböző)

Talajterhelési díj

Ivóvíz-használati pótdíj

- az ipari célra használt ivóvíz minőségű vizek után kell fizetni

Talajterhelési díj

2003. évi LXXXIX. törvény a környezetterhelési díjról talajterhelési díj:

fizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki a helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés alapján szennyvíz elvezetést alkalmaz, és a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá

mentesül a fizetés alól, aki:

- egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítménnyel rendelkezik,
- egyedi szennyvíztisztító kisberendezést alkalmaz,
- közcsatorna kiépítésre került, de műszakilag nem áll számára rendelkezésre,
- egyedülálló és betöltötte a 70. életévét,
- az a kibocsátó, akinek a családjában élő családtagok mindegyike betöltötte a 70. életévét.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A talajterhelési díj kiszámítása

$$TTD = E * A * T * V * S, \text{ ahol}$$

- **TTD:** a fizetendő éves talajterhelési díj
- **E:** egységdíj (Ft/m³) (120 Ft/m³)
- **A:** díjfizetési alap (m³) (a szolgáltatott víz mennyisége, korrigálva a locsolási kedvezmény mennyiségével, valamint az ivóvízvezeték meghibásodása következtében elszivárgott víz mennyiségével)
- **T:** területérzékenységi szorzó
- **V:** veszélyességi szorzó
- **S:** fizetési százalék (2004.: 20%, 2005.: 40%, 2006.: 50%, 2007.: 75%, 2008.: 90%, 2009.: 100%)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

220/2004. (VII. 21.) korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének egyes szabályairól

a rendelet célja:

a felszíni vizek minőségének megóvása, fenntartása és javítása, a vízi és vízközei, továbbá a felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőlények és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítása, az emberi egészség és a környezeti állapot megőrzése érdekében a szennyezések megelőzése és csökkentése

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

220/2004. k. r.: Általános szabályok

- a jó állapot ill. jó ökológiai potenciál eléréséhez a vízhasználó köteles hozzájárulni
- diffúz szennyezések esetén a legjobb környezeti gyakorlaton alapuló műszaki intézkedések alkalmazásával kell a vízszennyezést megelőzni ill. csökkenteni
- a felszíni vizekbe határértéken felül tilos szennyező anyagot bevezetni
- a kibocsátó köteles a kibocsátandó használt vizet az előírt minőségűre megtisztítani
- közcsatornába tilos bármilyen hulladékot (élelmiszer-hulladékot) bocsátani
- elválasztott rendszerű csapadékcsatornába tilos szennyvizet vezetni
- szennyvizet kibocsátó létesítményeket az elérhető legjobb technika alkalmazásával kell üzemeltetni
- stb.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

220/2004. k. r.: Kibocsátási határértékek

technológiai határérték:

- az adott technológiára vonatkozó kibocsátási határértékeket (technológiai határérték) az elérhető legjobb technológia alapján, külön jogszabályban kell meghatározni

területi határérték:

- a közvetlen bevezetésre vonatkozó területi határértéket a vízminőségvédelmi kategóriák alapján külön jogszabály határozza meg (9/2002. KöM-KöViM e. r. a használt és szennyvizek kibocsátási határértékeiről és alkalmazásuk szabályairól)

küszöbérték:

- a közcsatornába bocsátható szennyvíz szennyezőanyag-tartalmának mértéke (meghatározza: 204/2001. k. r. a csatornabírságról)

220/2004. k. r.: Kibocsátási határértékek

A kibocsátási határértéket a KÖF határozza meg:

- ha a tevékenységre van technológiai kibocsátási határérték, akkor azt kell előírni
- ha tevékenységre vagy az egyik szennyező anyagra nincs technológiai kibocsátási határérték, akkor a vonatkozóterületi határértéket kell előírni

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

220/2004. k. r.: Ellenőrzés

meghatározott szabályok szerint (7/2002 KöM r., 204/2001. k. r.) ellenőrizni kell a szennyvízkibocsátásokat (KÖF) és a közcsatornába bocsátásokat (víziközmű üzemeltető)

legtöbbjük **önellenőrzésre** kötelezett

- 9/2002. KöM-KöViM e. r. alapján
- önellenőrzési terv benyújtása, jóváhagyása, felülvizsgálata
- ha vízszennyezést állapít meg, részletes adatszolgáltatás kell 30 napon belül
- önellenőrzést ill. a nem önellenőrzésre kötelezetteket is helyszíni ellenőrzéssel ellenőrzi a KÖF

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

220/2004. k. r.: Bírságok

- korábban: szennyvízbírság (hatályát vesztette) és csatornabírság (korábbi rendelet 2005. dec. 31-én hatályát veszti)
- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minőségvédelmének egyes szabályairól: csatornabírság, vízszennyezési bírság, vízvédelmi bírság, rendkívüli csatorna-ill. vízszennyezési bírság

csatornabírság:

- vízszennyező anyagnak a küszöbérték fölötti mértékű közcsatornába bocsátása után fizetendő

vízszennyezési bírság:

- vízszennyező anyagnak a kibocsátási határértéket meghaladó mértékű közvetlen vízbe vezetése vagy közös ipari csatornába (nem közüzemi) vezetése esetén fizetendő

Vízvédelmi bírságot fizet, aki:

- nem készít önellenőrzési tervet, felszólításra sem
- vízhasználatáról, szennyvízkibocsátásáról valótlan adatot közöl
- szennyezéscsökkentési ütemtervét nem készíti el, ill. nem a jóváhagyott ütemezés szerint végzi
- adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti
- engedély nélkül kezdi meg tevékenységét
- engedélyezéshez szükséges adatokban bekövetkezett változást nem közöl
- engedély nélküli szennyvíz bevezetését nem szünteti meg az előírt határidőre

- **rendkívüli vízszennyezési bírság és rendkívüli csatornabírság:**
- a rendkívüli szennyezések esetén
- bírság összege:
- **1X:** kibocsátó haladéktalanul bejelenti, maximális együttműködés a károk enyhítésében
- **2X:** kívülálló észleli a szennyezést, de a kibocsátó közreműködik a kárenyhítésben
- **3X:** kibocsátó haladéktalanul bejelentette, de nem működik közre a kárenyhítésben
- **5X:** kibocsátó a bejelentési és kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget

220/2004. k. r.: Bírságok türelmi idői, kedvezményei

A 220/2004. korm. rendelet alapján külön jogszabályban megállapított kibocsátási határértékekre türelmi időt írtak elő:

- általában 2010. dec. 31.
- érzékeny területen 10 000 LE fölötti települési szennyvíztisztító esetén 2008. dec. 31.
- 15 000 LE alatti települési szennyvíztisztító esetén 2015. dec. 31.

a türelmi idő alatt a bírság csak egy részét kell kifizetni,
az eltelt évektől függő %-ban

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

219/2004. (VII. 21.) korm. rend. a felszín alatti vizek védelméről

a rendelet célja a felszín alatti vizek

- jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával,
- szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével,
- hasznosítható vízkészleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználattal,
- a földtani közeg kármentesítésével összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

219/2004. k. r.: Általános rendelkezések

- környezeti célkitűzéseket fogalmaz meg több pontban
- a környezeti célkitűzések megvalósításával kapcsolatos általános rendelkezéseket írja le
- összhangban az EU Víz Keretirányelvében megfogalmazottakkal

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

219/2004. k. r.: A földtani közeg és a felszín alatti vizek állapotát érintő tevékenységek

a felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelmének biztosítása érdekében (a jó állapot elérése érdekében) alkalmazandó megszorítások, intézkedések, tiltások

pl. **tilos**

- az olyan tevékenység, amelynek következtében a fedőréteg eltávolítása révén a felszín alatti víz felszínre kerül
- az olyan bányászati tevékenység, melynek következtében a bányatalp 10 m-en belül megközelíti a karsztvízszintet
- a mellékletben felsorolt anyagok felszín alatti vizekbe juttatása (közvetlenül, bányatavakon keresztül stb.)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

219/2004. k. r.: Tevékenységek engedélyezése

víz kivételek engedélyezésére vonatkozó egyes szabályok

víz kivétel csak úgy és annyi, hogy átmenetileg se veszélyeztesse a környezeti célkitűzések eléréseit ill. a víztestre vonatkozó intézkedések megvalósítását

a szennyező anyagok földtani közegbe ill. felszín alatti vízbe történő elhelyezése és bevezetése engedélyköteles:

- KÖF adja ki az engedélyt
- környezetvédelmi engedély, környezethasználati engedély
- monitoring működtetése
- engedélyt meghatározott időre (max. 12 év) adják, min. 4 évenként felülvizsgálat
- engedély módosítható, visszavonható

219/2004. k. r.: Károsítás kivizsgálása

- szennyező: haladéktalan bejelentési kötelezettség
- szennyező: vízminőségi kárelhárítást azonnal meg kell kezdenie
- KÖF kivizsgál, majd ha szükséges, szennyezettségi intézkedést igényel
- bírság kiszabása

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) feladatkörébe tartozó vízgazdálkodási feladatok irányítását, szervezését és ellátását a Vízgazdálkodási Önálló Osztály végzi. Tevékenységi köre a mezőgazdasági célú vízgazdálkodási feladatok körében:

- Mezőgazdasági vízhasznosítás (vízigények biztosítása és létesítményei),
- Mezőgazdasági belvízkár-elhárítás,
- Mezőgazdasági vízkár-rende­zés,
- Sík és dombvidéki vízrende­zés, valamint erózió elleni védelem,
- A forgalomképes társulati kezelé­sű állami tulajdonú vizek és vízi-létesítmények üzemeltetése (fenntartása), tulajdon rendezése,
- Vízitársulatok szervezése, felügyelete.

A Vízgazdálkodási Önálló Osztály felépítette a mezőgazdasági vízgazdálkodás irányítási rendszerét az FVM vezetésétől a gazdálkodást végző földtulajdonosokig. A főosztály szakmai feladatait az FM hivatalok vízügyi referensein, valamint a vízgazdálkodási társulatok régióit összefogó koordinátorokon keresztül látja el. A vízgazdálkodási társulatok végzik a helyi közcélú és mezőgazdasági vízgazdálkodási művek üzemeltetését, szükség szerinti rekonstrukcióját. A KöViM-től az FVM-hez átkerülő forgalomképes közcélú állami művek átvétele - a holtágak kivételével - befejeződött.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ELŐADÁS Felhasznált források

- Szakirodalom:
  - Vermes L. (szerk.) (1997.): Vízgazdálkodás. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Budapest.
- Egyéb források:
  - Fehér T.-Horváth J.-Ondruss L. (1986.): Területi vízrendezés. Műszaki Könyvkiadó. Budapest.

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Köszönöm a figyelmet!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg